

9. SINIF TARİH DERSİ BELİRTKE TABLOSU

1.ÜNİTE: ZAMAN VE TAKVİM (KAZANIM SAYISI:3,DERS SAATİ:6)

KAZANIMLAR	ALT KAZANIM	KAVRAM	DERS SAATİ ORAN%8,3	HATIRLAMA	ANLAMA	UYGULAMA	ANALİZ	TOPLAM
9.1.1. Bir araştırma alanı ve bilim dalı olarak tarihin konusunu, kapsamını ve diğer bilim dallarıyla ilişkisini açıklar.	<p>a) Tarihin konusunun zaman içindeki insan faaliyetleri ve bu faaliyetler sonucunda ortaya çıkan eserler ve değişimler olduğu belirtilir.</p> <p>b) Tarih biliminin diğer beşerî ve sosyal bilimlerle fen bilimlerinden farklılıklarına değinilir.</p>	Tarih Arkeoloji Kaynak	2	X				1
9.1.2. Tarih öğrenmenin amaç ve yararlarını kavrar.	<p>a) Ortak hafızanın kimlik oluşturma ve toplumsallaşmadaki rolü üzerinde durulur.</p> <p>b) Mensubu olduğumuz toplum ve ülke ile içinde yaşadığımız dünyayı anlamak için geçmiş bilmemiz gerektiği üzerinde durulur.</p> <p>c) Günümüzde olup bitenleri anlayabilmek ve gelecek hakkında gerçekçi ve akılcı planlamalar yapabilmek için geçmişte meydana gelenlerin farkındalığına dayanan bir tarih bilincine sahip olmak gerektiği vurgulanır.</p> <p>ç) Tarihî olayların, bugünün bakış açısı ve değer yargılarıyla ele alınmasının tarihî gerçeklerin yorumlanmasına etkileri örnek olay ve metinler üzerinden ele alınır.</p>	Olay Olgu	2		X			1

9.1.3. Zamanı anlama ve anlamlandırma a yönelik farklı yaklaşımları analiz eder.	<p>a) Farklı toplum ve kültürlerin geçmişin dönemlendirilmesinde kendi tarihlerindeki önemli olayları dikkate aldıklarına değinilir.</p> <p>b) Zaman içerisinde kullanılan farklı takvim sistemlerine (güneş yılı ve ay yılı esaslı takvimler) ve Türklerin kullandığı takvimlere (On İki Hayvanlı Türk Takvimi, miladi takvim, hicrî takvim, Celâli Takvimi, Rûmî Takvim) değinilir.</p> <p>c) Miladi takvim ile hicrî takvim arasındaki temel farklar vurgulanır.</p> <p>ç) Yüzyıl hesaplamalarının nasıl yapıldığı açıklanır.</p>	Kronoloji Takvim	2	X				1
--	--	------------------	---	---	--	--	--	---

2.ÜNİTE: İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ (KAZANIM SAYISI:6,DERS SAATİ:16)

KAZANIMLAR	ALT KAZANIM	KAVRAM	DERS SAATİ ORAN%22,2	HATIRLAMA	ANLAMA	UYGULAMA	ANALİZ	TOPLAM
9.2.1. Kanıtlardan yola çıkarak yazının icadından önceki zamanlarda yaşayan insanların hayatı hakkında çıkarımlarda bulunur.	<p>a) Göbeklitepe, Çatalhöyük ve Çayönü gibi yerleşik hayata ve medeniyete dair bilinen en eski yerleşim yerlerinden günümüze kalan maddi kültür buluntuları incelenerek yazının icadına kadar ki zamanlarda insanoğlunun hayat tarzı, tabiat ile ilişkisi ve hayatta kalma mücadelesi (yeme-içme, giyinme ve barınma) ele alınır.</p> <p>b) Yazının icadından önceki dönemde hâkim olan sözlü kültür örneklerine (mitler, kuruluş efsaneleri) kısaca değinilir.</p> <p>c) Yazının icadından önceki zamana dair dönemlendirmeye kısaca değinilir.</p>	Konar-göçer Efsane	2	X	X			2

<p>9.2.2. Yazının icadının insanlık tarihinde meydana getirdiği değişimi fark eder.</p>	<p>a) Yazının kullanılmasının yönetim işleri ile vergi ve muhasebe kayıtları üzerindeki etkilerine değinilir. b) Kadîm tıp, astronomi ve coğrafya bilimlerinin amaç, konu ve yöntem açılarından modern zamanlardaki bilimlerden ne tür farklılıklara sahip olduğuna değinilir.</p>	Tablet	2	X			1
<p>9.2.3. İlk Çağ'da yeryüzündeki belli başlı medeniyet havzalarını tanıır.</p>	<p>a) İlk Çağ medeniyetleriyle ilgili başlıca olay ve olgular tarih şeridi üzerinde gösterilir. Başlıca gelişmeler olarak Sümerler'in yazıyı bulması (MÖ 3200), Urkagina Yasaları'nın çıkarılması (MÖ 2375), Anadolu'da yazının kullanılmaya başlanması (MÖ 1900), Hammurabi Kanunları (MÖ 1700), Kadeş Savaşı (MÖ 1296), Kadeş Antlaşması (MÖ 1280), Truva Savaşları (MÖ 1260-1250), Ege Göçleri (MÖ 1230), İlk Olimpiyatlar (MÖ 776), Roma'nın kurulması (MÖ 753), Lidyalıların parayı kullanmaya başlamaları (MÖ 680), Pers İmparatorluğu'nun kurulması (MÖ 550), İskender İmparatorluğu'nun kurulması (MÖ 359), Pers İmparatorluğu'nun yıkılması (MÖ 330), İskender İmparatorluğu'nun yıkılması (MÖ 323), Hz. İsa'nın doğumu (0), Milano Fermanı (313), Roma İmparatorluğu'nda Hristiyanlığın resmi din haline gelmesi (330), İznik Konsülü (325), Kavimler Göçü (375), Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılması (395) ve Batı Roma'nın yıkılışı (476) verilir. Burada verilen kronolojik sıralama, öğrencilerin kronolojik düşünme becerilerini desteklemeye yöneliktir. Sıralanan olay ve olgulara ilişkin bir konu anlatımı yapılmamalı ve bunların ezberletilmesi yoluna gidilmemelidir. b) İlk Çağ'ın önemli medeniyet havzaları (Çin, Hint, İran, Anadolu, Mezopotamya, Mısır, Doğu Akdeniz, Ege Yunan), bu havzalardaki medeniyet teşekkülleri ve bunların insanlığa en önemli katkıları harita/haritalar üzerinde gösterilir.</p>	Satraplık Mezopotamya Ziggurat	2	X	X		2

9.2.4. İlk Çağ'da coğrafya ve iklimin, insanların hayat ve geçim tarzları üzerindeki belirleyici etkisini analiz eder.	<p>a) Konar-göçer ve yerleşik hayat tarzlarının İlk Çağ'dan itibaren birbirlerini tamamlayan ve coğrafi şartlara bağlı olarak tercih edilen hayat tarzları olduğu vurgulanır.</p> <p>b) İlk Çağ'da insan topluluklarının kitlesel göçlerinin sebepleri (geçim imkânını kaybetme, iklim değişikliği, politik değişiklikler, inanç nedeniyle baskı altına alınma), belli başlı tarihî örneklerle (Ege Göçleri, Filistin'den Yahudi sürgünleri, ilk Hıristiyanların Roma baskısından kaçmaları) ele alınır.</p> <p>c) İlk Çağ'daki başlıca tüccar kavimler (Asurlular, Fenikeliler, Lidyalılar ve Soğdlar) ve faaliyet bölgeleri harita üzerinde tanıtılır. Bu toplulukların siyasi tarihlerine ayrıntılı şekilde girilmez.</p>	Koloncilik Karum	2	X	X		2
9.2.5. İlk Çağ'da siyasi gücün kaynaklarını siyasi organizasyon türleriyle ilişkilendirir.	<p>a) İlk Çağ'da Asya ve Avrupa'da varlığını sürdüren siyasi organizasyon türleri olarak tiranlık, aristokrasi, monarşi, demokrasi, cumhuriyet ve imparatorluğa değinilir.</p> <p>b) Siyasi gücün meşruiyet kaynakları ve siyasi gücün maddi kaynakları (coğrafi yapı, hayat ve geçim tarzı, soy dayanışması, silahlı güç) üzerinde durulur.</p>	Site Tiranlık Aristokrasi	2	X			1
9.2.6. İlk Çağ'da hukuk sistemlerinin oluşturulmasında etkili olan dinî ve beşerî kaynakları kavrar.	<p>Sözlü ve yazılı hukuk kaynaklarına (akıl, gelenek ve kutsal kitaplar) ilişkin tarihî örnekler (Urkagina ve Hammurabi Kanunları, Hitit Hukuku ve Tevrat) ele alınır.</p>	Hukuk	2		X		1